

گزارش

درس‌های ژاپن برای عبور از بحران مسکن

ادامه از صفحه ۴

او گفت: «در فصل اول کتاب به موضوع «انقلاب در مسکن» پرداخته شده است. در این فصل، بیشتر به تجربیاتی اشاره شده است که اروپایی‌هایی که به قاره آمریکا رفته و آن را به عنوان مستعمره در اختیار گرفته بودند، در زمینه مسکن به کار گرفتند. ایده‌هایی که آنها برای حل مشکل مسکن در آن سرزمین تازه‌کشف‌شده به کار بردند، شامل انتقال خانه‌های پیش‌ساخته از اروپا به آمریکا بود؛ اما چون آن فناوری در آن جامعه نهادینه نشده بود، به مشکل برخورد کردند. درواقع یکی از دلایل اصلی دشواری اجرای سیستم پیش‌ساخته، همین وابستگی تکنولوژی به زمینه اجتماعی است. شما باید نیروی متخصص ساخت را در همان محیط داشته باشید تا این تکنولوژی اجراکردنی باشد. حتی اگر پیشرفته‌ترین فناوری‌ها را نیز وارد کنید، اگر متخصص آن در محیط وجود نداشته باشد، امکان ساخت و اجرا فراهم نخواهد شد.

به گفته این مترجم «در فصل دوم، تحت عنوان «آرزوهای تولید انبوه»، ایده‌هایی مطرح شده است که معماران بزرگ مانند لوکوربوزیه و دیگران برای بهره‌گیری از تکنولوژی و نهادینه‌سازی آن در زمینه مسکن، ارائه داده‌اند». معصومی توضیح داد: «ایده ساخت ساختمان بتونی با اسکلت بتونی، که امروزه در اطراف خود می‌بینیم، در تمام دنیا نهادینه شده و به یک روش عمومی جهانی تبدیل شده است. تنها روشی که بعد از انقلاب صنعتی می‌توان گفت در سراسر جهان جا افتاده، همین روش است. دلیل موفقیت این ایده هم در این بود که آن را به چهار تصویر ساده و قابل فهم تبدیل کرد و هیچ تأکیدی بر استفاده از دستگاه‌های پیچیده و پیشرفته نداشت، بلکه گفت هرکسی در کشور خودش با نیروی کار خودش می‌تواند مصالح را مخلوط کرده و این ساختمان را بسازد. به همین دلیل ساختمان بتونی که یکی از دستاوردهای قرن بیستم محسوب می‌شود، توانست به یک فناوری عمومی تبدیل شود که در همه جای دنیا قابل استفاده باشد. این دلیل موفقیت ایده لوکوربوزیه بود.»

این پژوهشگر حوزه معماری توضیح داد: «در فصل بعدی، کتاب به موضوع مسکن به عنوان یک کالای تجاری می‌پردازد و مطرح می‌کند که اگر بخواهیم مسکن را به صورت انبوه و کارخانه‌ای تولید کنیم باید چه کار کنیم. در این فصل، نویسنده با جزئیات کامل به معرفی سیستم بازاریابی می‌پردازد. مثلاً مثالی که مطرح می‌کند، درباره خانه‌هایی است با عنوان «خانه‌های پدر و مادری». شرکتی در ژاپن ۲۰ سال زمان صرف می‌کند تا مطالعه کند خانواده‌هایی که می‌لاند یا پدر و مادر خود زندگی کنند، دقیقاً چه نوع تعاملی دارند، چه فضایی می‌خواهند و چگونه با هم زندگی می‌کنند. سپس براساس این اطلاعات ایده طراحی خانه را ارائه می‌دهد. از این منظر، مسکن فقط یک مسئله تکنولوژیک نیست، بلکه یک کالاست که باید نیاز بازار را پاسخ دهد.»

معصومی همچنین گفت: «در فصل پایانی، کتاب می‌گوید با وجود همه این اقدامات، در نهایت این «فقر بتایی» یا همان کارگاه‌های نجاری کوچک هستند -همان‌طور که آقای دکتر اشاره کردند، چون ساختمان‌ها در ژاپن عمدتاً با چوب ساخته می‌شوند- که همچنان سهم عمده‌ای از بازار را در اختیار دارند. این فقر، با وجود پیشرفت‌های صنعتی و ورود تکنولوژی، همچنان به‌روزرسانی شده‌اند؛ حالا دیگر با ماشین‌های سی‌ان‌سی چوب را برش می‌زنند، ولی آنها هستند که هنوز بخش درخرو توجهی از ساخت‌وساز را انجام می‌دهند. پس برخلاف تصور، خانه‌های صنعتی و کارخانه‌ای با وجود برنامه‌ریزی و بازاریابی گسترده، سهم عمده‌ای در بازار به دست نیاورده‌اند. این چشم‌انداز به ما نشان می‌دهد که تجربه تحول انرژی و فناوری در قرن بیستم، چه نتایجی داشته و چه کاربردی برای امروز ما دارد.»

او توضیح داد: «نکته بعدی که می‌خواهم خدمت‌تان عرض کنم، مرتبط با سئوآلی است که می‌پرسد این کتاب متعلق به قرن بیستم است، حالا که ما ۲۵ سال از قرن بیستم عبور کرده‌ایم، چه فایده‌ای برای ما دارد؟ واقعیت این است که اتفاقاً امروز، این کتاب بیش از هر زمان دیگری برای ما کاربرد دارد. چرا؟ چون این کتاب تجربه مواجهه بشر با یک تحول بزرگ در انرژی و فناوری را به ما منتقل می‌کند؛ تجربه‌ای که بعد از انقلاب صنعتی رخ داد. ما اکنون در آغاز یک تحول مشابه اما در حوزه دیجیتال، هوش مصنوعی و تکنولوژی‌های نو هستیم. این تحول هم چشماندازهای جذاب و وسوسه‌انگیزی پیش‌روی ما قرار داده است. از ساخت خانه با پرینتر سه‌بعدی گرفته تا راهکارهای نوین دیگر. اما تجربه گذشته به ما می‌گوید که تکنولوژی به‌تنهایی کافی نیست. اگر می‌خواهیم این تکنولوژی‌های جدید در خدمت ما قرار گیرند و واقعا به ما کمک کنند، باید ابزارهای جانبی لازم را نیز در اختیار داشته باشیم. ازاین‌رو این کتاب می‌تواند راهنمای بسیار خوبی باشد تا ما را در این مسیر هدایت کرده و کمک کند از این تکنولوژی‌های نوظهور به‌درستی استفاده کنیم. تجربه‌ای که نشان می‌دهد چگونه می‌توانیم در رقابت با دیگر کشورها، از جمله کشورهای اروپایی، جایگاهی به دست آوریم؛ مشروط به آنکه ابزارهای مکمل را نیز همراه با تکنولوژی داشته باشیم.»

افقی:

۱- کالبدشکافی- برفت و دلشدگان را خبر نکرد- خودروی رژی ۲- دومین شهر مذهبی ایران- بزرگان- تسکین‌دهنده ۳- خیف و نزار- شکفت‌آور- از الفبای فارسی ۴- از ظروف آزمایشگاهی- از محلات قدیمی شمال تهران- هرج‌ومرج ۵- گنج و خرفت- بیماری یرقان- آرزو ۶- تکوینش جاودان ماند- دست‌آموز- نقصان ۷- یوسف گمگشته باز آید به ... غم مخور- پایتخت غنا- بیماری کم‌خونی ۸- کل لولفر آبی- پایان ۹- دینداری- از طایفه‌های بلوچ ایران- خارج ۱۰- حامله- تخم ماهی- به رنگ سرخ روشن ۱۱- خانه بزرگ- هر حفره بسته در بدن- اثرگذار ۱۲- مشاور- قطعه موسیقی- نمونه و سرمشق ۱۳- پیغمبر- زیناکار- سنجش ۱۴- علامت جذر در ریاضی- متغفن و گندیده- رب‌النوع خورشید در مصر باستان ۱۵- تکراری- رمانی از میلان کوندرا، نویسنده نامدار چک- زادگاه

عمودی:

۱- تلاش و کوشش- فلاکت و خواری- مشغول ۲- تیراز- مالک- صدمه ۳- اولین فرمانده نیروی دریایی نوین ایران که در جنگ با ناوگان بریتانیا به شهادت رسید ۴- صادق و بی‌ریا- واحدی در وزن- همراه با طلحه در جنگ جمل شرکت کرد و کشته شد ۵- دوستی- خودروی باربری کوچک- فن‌انجام‌کار ۶- طولانی‌کردن- جلادهنده کفش- غذای دقیق ۷- راه فرار- نوشیدنی معروف پاکستان که از ماست تهیه می‌شود- پادگان نظامی ۸- علم بررسی خواص ماده و انرژی- کهن‌ترین

روایتی از بحران نجات در غزه؛ سهمیه‌بندی کمک‌های بشردوستانه زیر سایه محاصره و کنترل سیاسی جان مردم را به خطر انداخته است

جیره‌بندی بقا



مریم لطفی

الجزیره در گزارشی به تاریخ ۲۹ می ۲۰۲۵، این تصویر تلخ را روایت می‌کند؛ مردمی که جهاد العصار، یکی از ساکنان دیرالبلح، از آن به عنوان «راهی نزدیک به شکنجه» یاد می‌کند و از «فقدان انسانیت» در این فرایند سخن می‌گوید. به گفته جهاد، آنچه در این مراکز می‌گذرد، نه امدادرسانی بلکه «مدیریت گرسنگی» است. او در گفت‌وگو با الجزیره روایت می‌کند که چگونه هزاران نفر با هرج‌ومرج، بدون نظم و در رقابتی نفس‌گیر برای بقای حداقلی، به درون مرکز هجوم بردند: «هیچ اثری از انسانیت نبود. نزدیک بود زیر دست‌وپا له شوم». در همین حال، بنیاد تازه‌تأسیس «بنیاد بشردوستانه غزه» (Global Humanitarian Foundation) که خود را حامی اصلی توزیع کمک‌های بشردوستانه در غزه معرفی کرده، به کانونی از انتقادها بدل شده است. GHF که از سال ۲۰۲۵ وارد فعالیت شده است، به عنوان یک نهاد غیردولتی بشردوستانه معرفی می‌شود که هدفش ارائه کمک‌های غذایی، دارویی و سایر نیازهای اولیه به مردم گرفتار در بحران‌های انسانی است. بااین‌حال، تحلیلگران و نهادهای ناظر معتقدند فعالیت‌های این بنیاد در غزه بسیار محدود و مشروط به توافقات سیاسی است؛ به‌گونه‌ای که به‌نوعی نقش واسطه تحت نظارت و کنترل اسرائیل را ایفا می‌کند.

الجزیره در گزارشی به تاریخ ۲۶ می ۲۰۲۵، از مرگ سه نفر در شلوعی‌های وحشتناک اولین روزهای توزیع کمک‌های این بنیاد خبر داده است. این صحنه‌ها که در کریدور نتزاریم، یک نوار خاکی استراتژیک در باریکه غزه که شمال و جنوب این باریکه را به هم متصل می‌کند، رخ داده است، تحت تأثیر انفجارهای مرموزی قرار گرفته که دفتر رسانه‌ای دولت غزه آنها را ناشی از تیراندازی نیروهای اسرائیل دانسته است. برخی تصاویر منتشرشده از ازدحام جمعیت و تیراندازی در اطراف مراکز توزیع، خشم بین‌المللی را نسبت به این سازوکار تشدید کرده است. عوض ابوخلیل، جوانی ۲۳‌ساله، در گفت‌وگو با الجزیره این شرایط را «آخرالزمانی» توصیف می‌کند. او می‌گوید که به‌جای توزیع منظم غذا، مردم مجبور بودند در رقابتی تحقیرآمیز، هرچه می‌توانستند بردارند. از نظر او، نقش کارکنان خارجی نه تسهیل امداد بلکه تماشای بحران بود. ولاء ابوسعد، زن ۳۵‌ساله‌ای با سه فرزند که یکی از آنها فقط ۱۰ ماه دارد، گفته است از سر استیصال و برخلاف مخالفت همسرش، خود را به رفح رسانده است، اما وقتی به محل توزیع رسید، دیگر چیزی باقی نمانده بود. در راه بازگشت، مردی را دیده که کیسه‌ای پاره از آرد را به زحمت حمل می‌کرده است. از او تقاضا کرده اندکی از آرد را با او تقسیم کند. اما مرد ملتصمانه گفته است ۹ فرزند دارد و همه‌شان گرسنه‌اند. ولاء، که معلمی با مدرک جغرافیاست، این تجربه را «عمیقاً تحقیرآمیز» می‌خواند و می‌گوید: «وقتی بچه‌هایت گریه می‌کنند، دیگر عزت و غروری نمی‌ماند. ما هرگز کسانی که ما را به این نقطه رساندند، نخواهیم بخشید.»

سهمیه‌بندی نامیدی

در روزهایی که قحطی و محاصره نفس غزه را گرفته، حتی دسترسی به بسته‌های امدادی نیز با خون و مرگ همراه شده است. در همین روزها، برنامه جهانی غذا (WFP) با اعلام حمله گروهی گرسنگان به انبار کمک‌هایش در منطقه الزوایده و کشته‌شدن دو نفر، واقعیتی تلخ و دردناک را یادآوری کرده است. این اتفاقات، گواهی است بر فشارهای طاقت‌فرسایی که زندگی در غزه را به نقطه‌ای رسانده که حتی دسترسی به کمک‌های اولیه نیز به یک چالش بزرگ و خطرناک بدل شده است. اما درد اصلی زمانی آشکار می‌شود که جاناتان ویتال، مقام ارشد سازمان ملل متحد، در بیانیه‌ای در تاریخ ۲۷ می ۲۰۲۵ هشدار می‌دهد این مدل توزیع کمک‌ها به «سهمیه‌بندی تحت نظارت» تبدیل شده است؛ ابزاری که با مشروعیت‌بخشیدن به سیاست محروم‌سازی، به‌جای نجات مردم، آنها را در باتلاقی عمیق از ناامیدی و بی‌عدالتی گرفتار می‌کند. براساس گزارشی که «سایت خبری میدا‌لیست‌آی» در ۳۰ می ۲۰۲۵ منتشر کرده است، بسته‌های کمک بنیاد GHF فقط شامل ۱۴ هزار بسته غذایی محدود هستند که اقلامی همچون روغن، برنج، آرد، لوبیا، تن‌ماهی، مربا و بیسکویت را در خود دارند؛ این بسته‌ها فقط قادرند غذای ۵.۵ نفر را برای ۳.۵ روز تأمین کنند. به طرز درخرو تأمل و نگران‌کننده‌ای، هیچ نشانی از اقلام حیاتی دیگری مانند آب‌معدنی، سوخت، دارو، پتو، صابون یا دیگر کالاهای ضروری در این بسته‌ها دیده نمی‌شود. فیلیپ لازارینی، رئیس آژانس امداد و

در غزه، جایی که مرز میان زنده‌ماندن و نابودی هر روز باریک‌تر می‌شود، کمک‌های بشردوستانه نه نجات‌بخش، بلکه صحنه‌ای دیگر از تراژدی‌اند. مردم با گرسنگی استخوان‌سوز و صف‌هایی به درازای رنج، نه به امید زندگی بهتر، بلکه برای لقمه‌ای نجات موقت می‌جنگند. در دل این بحران، سازمان ملل هشدار داده است: «فرصت جلوگیری از قحطی در غزه رو به اتمام است». اینجا دیگر نه فقط غذا، بلکه انسانیت هم جیره‌بندی شده است. غزه، این نوار باریک و نامرئید، ماه‌هاست زیر فشار بی‌امان بحران انسانی دست‌وپا می‌زند. جمعیتی که هر روز باید برای زنده‌ماندن، کیلومترها را با پای پیاده طی کند و ساعت‌ها در صف‌های طولانی منتظر بماند، نه به امید رفاه، بلکه به امید دریافت یک بسته غذای محدود.

کاربایی پناهندگان فلسطینی (اونروا) در مصاحبه‌ای با همین رسانه، این بسته‌بندی محدود و ناکافی را «تحرافی از جنایت» خوانده و وضعیت فعلی را «بی‌آبرو و ناامن» توصیف کرده است. در شرایطی که غزه زیر سایه گرسنگی و محاصره نفس می‌کشد، آژانس اترِوا در ۲۹ می ۲۰۲۵ هشدار داد مردم در سراسر نوار غزه با سوءتغذیه فزاینده روبه‌رو هستند و کمک‌های واردشده ناچیز و ناکارآمد است. این نهاد در بیانیه‌ای نوشت: «پس از ۱۲ هفته محاصره، فقط مقادیر اندکی از تدارکات بشردوستانه به غزه رسیده که پاسخ‌گوی نیازهای گسترده مردم نیست». هم‌زمان، سازمان ملل هشدار داده است که «فرصت جلوگیری از قحطی در غزه رو به اتمام است»؛ هشدار که سنگینی‌اش در آمار و سکوت سنگین شمال غزه منعکس است؛ جایی که نه کمکی رسیده و نه آمیدی باقی مانده. در جنوب، اگرچه کمک‌هایی محدود توزیع شده، اما هرج‌ومرج در مراکز توزیع باعث شده بیش از نیمی از مردم دست خالی بازگردند. در شمال اما فقر و گرسنگی به سکوتی مرگبار رسیده است.

غرق قایق نجات

در کنار این مشکلات، نگرانی‌هایی جدی درباره استفاده از داده‌های بیومتریک جمع‌آوری‌شده از ساکنان غزه وجود دارد؛ داده‌هایی که در اختیار نهادی قرار گرفته‌اند که رابطه مستقیمی با ارتش اسرائیل دارد و این امر تقریباً بی‌طرفی و بی‌غرضی در توزیع کمک‌ها را منتفی می‌کند. سازمان‌های بشردوستانه و حقوق‌بشری بارها تأکید کرده‌اند که کمک‌ها باید با حفظ کرامت انسانی و به دور از سیاست‌زدگی توزیع شوند. سیکریک‌کاک،

هماهنگ‌کننده ویژه سازمان ملل در روند صلح خاورمیانه، در جلسه شورای امنیت در تاریخ ۲۸ می ۲۰۲۵، این واقعیت تلخ را چنین بیان کرده است: «کمکی که اسرائیل اجازه داده وارد غزه شود، مانند قایقی نجات است که پس از غرق‌شدن کشتی به آب انداخته شده است». براساس گزارش دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل (OCHA) در تاریخ ۱۵ می ۲۰۲۵، بیش از ۷۵ درصد جمعیت غزه زیر فشار فقر شدید غذایی قرار دارند و دسترسی به خدمات درمانی برای بسیاری به‌سختی ممکن شده است. غفو بین‌الملل در گزارشی که در ۲۰ آوریل ۲۰۲۵ منتشر کرد، موارد متعددی از حملات

به غیرنظامیان و تخریب زیرساخت‌ها را مستند کرده و محدودیت‌های شدید در انتقال کمک‌ها را به‌وضوح نشان داده است. دیدبان حقوق بشر (Human Rights Watch) نیز در گزارش ۱۰ می ۲۰۲۵ خود، بر لزوم رفع موانع لجستیکی تأکید و نقض قوانین بین‌المللی بشردوستانه توسط همه طرف‌ها را به‌شدت محکوم کرده است.

درمان در محاصره

در میانه بحرانی که زندگی روزمره مردم غزه را در هم شکسته، نظام بهداشت و درمان این منطقه نیز در آستانه فروپاشی کامل قرار گرفته است. بر پایه گزارش کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (ICRC) در تاریخ پنجم می ۲۰۲۵، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی در غزه در وضعیتی بحرانی به سر می‌برند؛ دارو و تجهیزات پزشکی به‌شدت نایاب شده و جان هزاران بیمار در خطر است. در تأییدی دیگر بر این واقعیت تلخ، سازمان جهانی بهداشت (WHO) در بیانیه‌ای، مورخ ۱۸ می ۲۰۲۵، اعلام کرده زیرساخت‌های بهداشتی غزه به‌طور جدی آسیب دیده‌اند و روند درمان برای کودکان، بیماران مزمن و نیازمندان به مراقبت‌های ویژه، عملاً فلج شده است. در چنین شرایطی، نجات یک زندگی ساده‌تر از همیشه به مأموریتی دشوار و گاه ناممکن بدل شده است. بحران انسانی در غزه، فراتر از آمار و ارقام، داستان دردناک انسان‌هایی است که هر روز با چالش بقا دست‌وپنجه نرم می‌کنند. کمک‌های بشردوستانه، این نشانه امید برای بسیاری، در سایه سیاست‌های محروم‌سازی، به ابزاری تلخ و غیرانسانی تبدیل شده است. بنیاد GHF که تحت نظارت مستقیم اسرائیل فعالیت می‌کند، تصویری از ناامیدی، تبعیض و بی‌عدالتی را پیش چشم جهانیان گذاشته است.

تنها راه نجات، بازگرداندن استقلال، بی‌طرفی و تضمین توزیع عادلانه و آزاد کمک‌هاست؛ خواسته‌ای که بارها در گزارش‌های معتبر بین‌المللی و روایت‌های مردمی مطرح شده و بی‌توجهی به آن، معنای ادامه یک فاجعه انسانی و نقض حقوق بنیادین بشری است.

خبرخوان

تنهایی ۱۲ تا ۱۵ درصد سالمندان

ایستنا: معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی اعلام کرد: «براساس آخرین داده‌ها، بین ۱۲ تا ۱۵ درصد سالمندان ایرانی به‌تنهایی زندگی می‌کنند، به‌ویژه زنانی که همسران‌شان را از دست داده‌اند». حسن موسوی چلک ادامه داد: «سطح تنهایی و انزوای اجتماعی در شهرهای بزرگ، از ۳۰ تا ۴۷ درصد برآورد شده که نگران‌کننده است. شکاف نسلی، کاهش دید و بازدید و نبود سازوکارهای حمایت اجتماعی مؤثر از جمله عوامل تشدیدکننده این وضعیت هستند». او با اشاره به «بحران سالمندی»، گفت: «در اصل، سالمندی بحران نیست؛ یک واقعیت اجتناب‌ناپذیر و محصول موفقیت‌های نظام سلامت است. اما وقتی جامعه‌ای بدون آمادگی فرهنگی، اجتماعی و رفاهی به استقبال سالمندی می‌رود، آنگاه با بحران مواجه می‌شود و ایران دقیقاً در آستانه چنین مرحله‌ای قرار دارد». او با تأکید بر لزوم «سلامت اجتماعی»، افزود: «سلامت اجتماعی سالمندان به توانایی برقراری ارتباط، مشارکت اجتماعی، احساس تعلق و دریافت حمایت اجتماعی مربوط است. اینها پایه‌های کیفیت زندگی‌اند. مطالعات متعدد نشان داده‌اند که کاهش سلامت اجتماعی، خطر زوال عقل، افسردگی، سقوط و حتی مرگ زودرس را به‌شدت افزایش می‌دهد».

صدور مجوز مراکز ترک اعتیاد با وزارت بهداشت

ایرنا: رئیس سازمان بهزیستی گفت: «مجوز تأسیس مراکز ترک اعتیاد که قبلاً از طریق این سازمان صادر می‌شد، براساس تصمیمات جدید، به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی محول شده است». جواد حسینی درباره انتقال مجوزهای تحت مدیریت سازمان بهزیستی به درگاه ملی مجوزها، افزود: «یکی از کارهایی که سازمان بهزیستی در راستای زیست‌بوم مشارکت در دست اقدام دارد، تسهیل و تسريع صدور مجوز برای متقاضیان کسب‌وکارهای تحت نظارت این سازمان است». او با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۲ حدود یک‌سوم مجوزهای درخواستی به‌موقع صادر شد، ادامه داد: «برخی گلابه‌ها درباره تأخیر در صدور مجوز در سال‌های گذشته از سوی این سازمان را می‌بینیم و گاهی معطلی‌هایی داشته‌ایم، اما این شاخص در سال ۱۴۰۳ به ۹۸ درصد رسید و تقریباً همه مجوزها در زمان مد نظر صادر شد». او افزود: «از آنجایی‌که راه‌اندازی مراکز ترک اعتیاد برای درمان معتادان با تجویز شربت متادون بود، صدور مجوزهای مربوطه از سازمان بهزیستی گرفته و به دانشگاه‌های علوم پزشکی محول شده است». او افزود: «درباره مراکز ترک اعتیادی که مشمول ماده ۱۶ قانون مبارزه با مواد مخدر هستند، شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر باید تصمیم‌گیری کند اما مراکزی که مشمول تبصره ۲ ماده ۱۵ این قانون هستند، با مجوز بهزیستی فعالیت می‌کنند».

۳	۶	۸	۴
۵	۹	۴	
			۱
۳	۴	۲	۱
۴	۶	۵	۳
		۶	۳
		۷	۶

۵		۶	
۷	۴	۳	۸
۶	۹	۳	۷
	۸	۱	۵
۹		۶	۷
		۸	۷
۸		۹	۱
	۳		۹

سودوکو سخت ۴۰۵۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۴۰۵۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو ۴۰۵۸

۳	۹	۵	۷	۶	۸	۴	۱	۲
۷	۶	۳	۲	۱	۹	۵	۸	
۸	۱	۷	۹	۵	۳	۶	۴	۲
۱	۷	۹	۲	۸	۳	۶	۵	۴
۶	۳	۵	۱	۹	۸	۲	۷	
۲	۵	۶	۳	۷	۱	۳	۹	۴
۹	۸	۷	۱	۳	۵	۶	۴	۲
۴	۲	۱	۹	۵	۶	۷	۸	۳
۵	۳	۶	۸	۷	۴	۲	۱	۹

۱	۵	۶	۸	۴	۷	۲	۹	۳
۲	۴	۳	۱	۹	۷	۵	۸	۶
۳	۹	۷	۶	۵	۲	۱	۴	۸
۵	۶	۳	۲	۸	۱	۹	۷	۴
۷	۴	۲	۵	۹	۳	۸	۱	۶
۸	۱	۹	۷	۳	۴	۶	۲	۵
۶	۷	۱	۳	۵	۸	۴	۲	۱
۹	۳	۸	۱	۷	۵	۴	۶	۲

حل جدول ۵۰۶۲

۱۵	۱۲	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۴	۱	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱
۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵
۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱
۴	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲
۵	۴	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳
۶	۷	۱	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵
۷	۶	۵	۱	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱
۸	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵
۹	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲
۱۰	۹	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳
۱۱	۸	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱
۱۲	۷	۱	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵	۳	۲	۱	۵
۱۳	۶	۵	۱	۳										